

पदान्तगो यथा ।

“मन्दं हसन्तः पुलकं वहन्त इत्यादि” ।

(६३८) शब्दार्थयोः पौनरुक्त्यं भेदे तात्पर्यमात्रतः ।

लाटानुप्रास इत्युक्तः

उदाहरणं ।

“स्मेरराजीवनयने नयने किं निमीलिते ।

पश्य निर्जितकन्दर्पं कन्दर्पवशगं प्रियं” ॥

अत्र विभक्त्यर्थस्यापौनरुक्त्येऽपि मुख्यतरस्य प्रातिपदिकांश-
द्योत्यधर्मिरूपस्याभिन्नार्थत्वात् लाटानुप्रासत्वमेव । “नयने तस्यैव
नयने च” अत्र द्वितीयनयनशब्दो भाग्यवत्तादिगुणविशिष्टत्व-
रूपतात्पर्यमात्रेण भिन्नार्थः । यथा वा ।

“यस्य न सविधे दयिता दवदहनस्तुहिनदीधितिस्तस्य ।

यस्य च सविधे दयिता दवदहनस्तुहिनदीधितिस्तस्य” ॥

अत्रानेकपदानां पौनरुक्त्यं । एष च प्रायेण लाटजनप्रिय-
त्वात् लाटानुप्रासः ।

(६३९)

अनुप्रासः पञ्चधा ततः ।

स्पष्टं ।

(६४०) सत्यर्थे पृथगर्थायाः स्वरव्यञ्जनसंहतेः ।

क्रमेण तेनैवावृत्तिर्यमकं विनिगद्यते ॥

अत्र द्वयोरपि पदयोः क्वचित्सार्थकत्वं क्वचिन्निरर्थकत्वं ।
क्वचिदेकस्य सार्थकत्वमपरस्य निरर्थकत्वमत उक्तं सत्यर्थ इति ।